

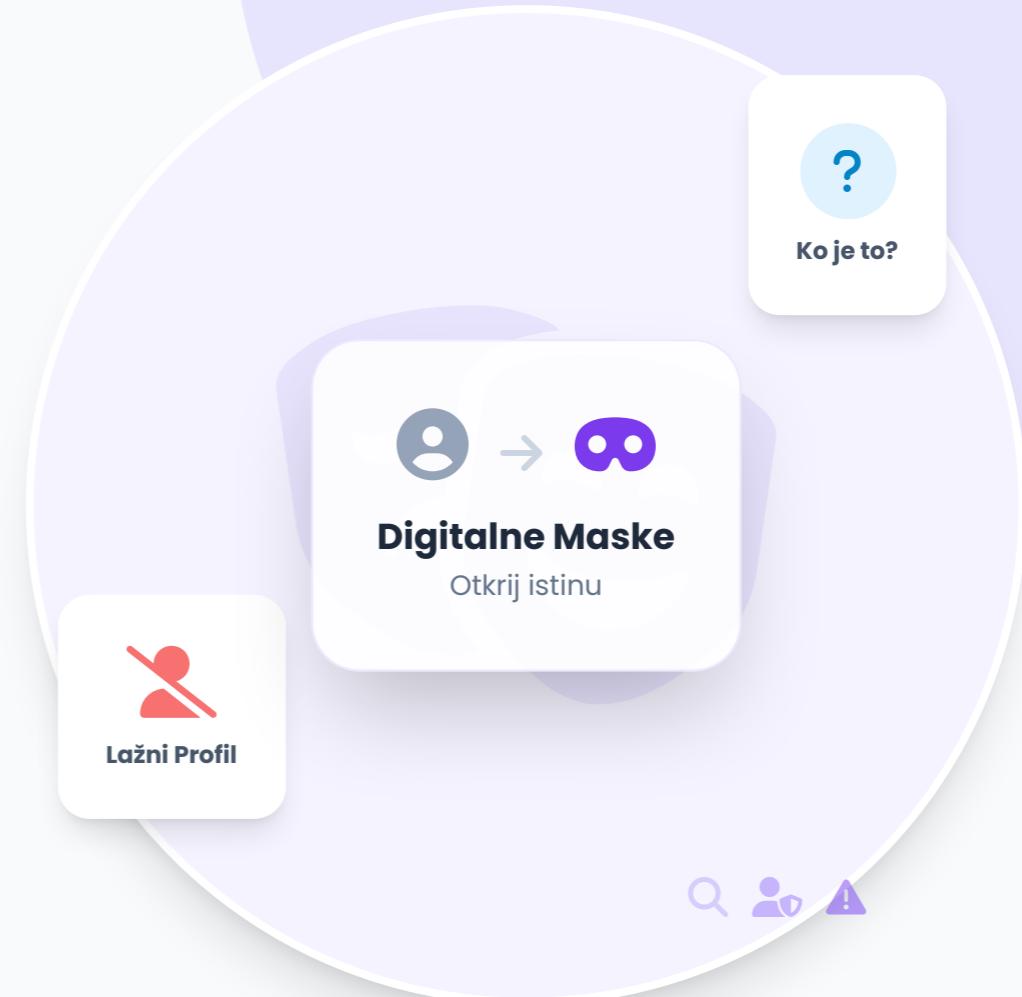
Ko je s Druge Strane Ekrana?

Razotkrivanje lažnih profila, catfishing-a i online maski

Cilj radionice: Naučiti kako prepoznati ko se krije iza ekrana, razumjeti motive lažnih profila i zaštititi se od online manipulacije.

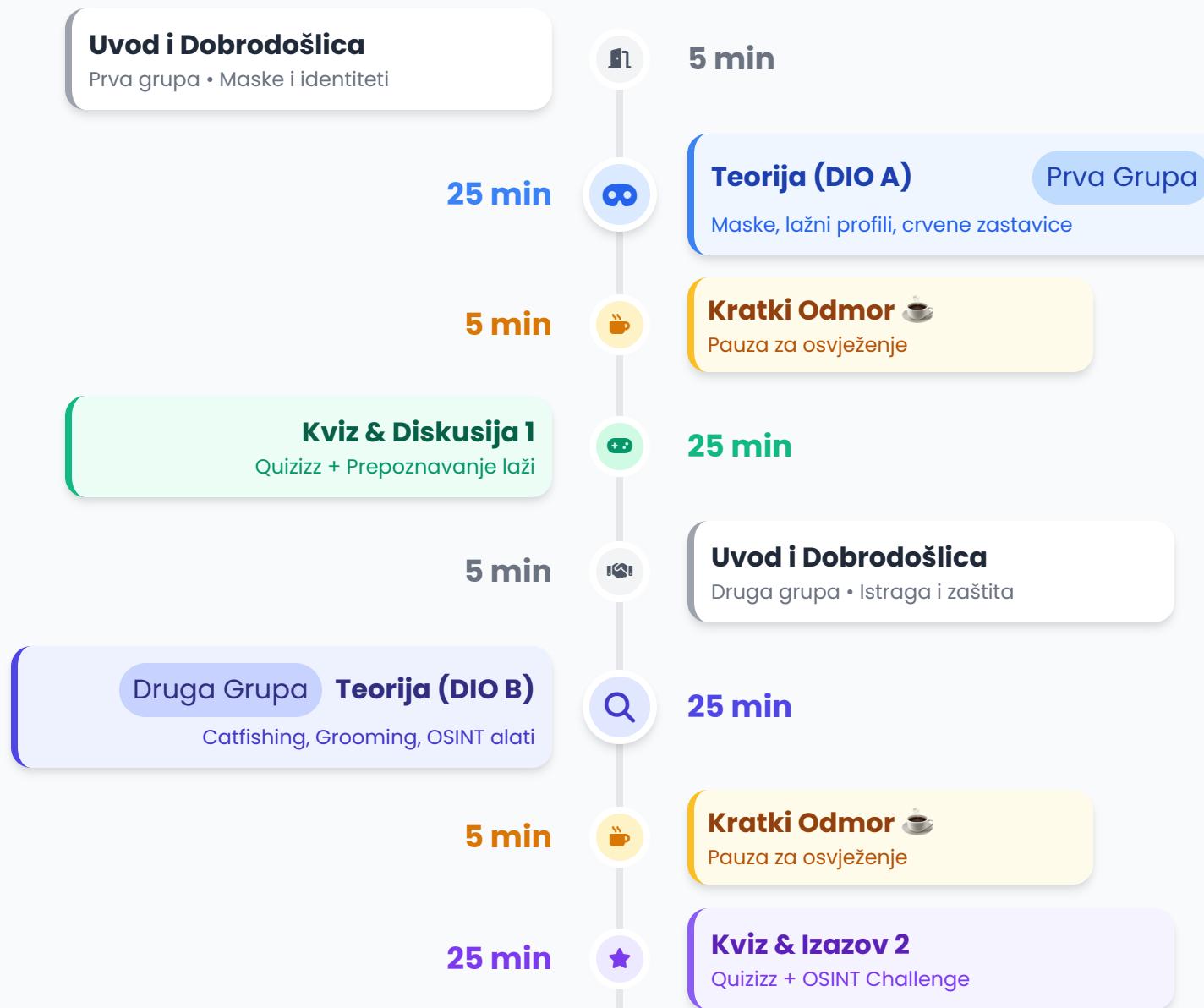
∞ Dio A: Maske i Profili (9-11)

🔍 Dio B: Istraga i Zaštita (12-15)

Agenda dana

Plan radionice: Ko je s Druge Strane Ekrana (120 minuta)

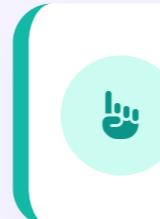
Dobrodošli! 🎭

Ko se krije iza ekrana? Danas učimo da prepoznamo maske.

Poštujemo jedni druge

Slušamo pažljivo i ne smijemo se tuđim pitanjima ili odgovorima.

Pitamo kad ne znamo

Nema glupih pitanja! Ako ti nešto nije jasno, slobodno podigni ruku.

Ne dijelimo lične priče

Danas učimo, ali ne govorimo svoja imena, adrese ili privatne tajne naglas.

Igramo se detektiva

Na kraju rješavamo misteriju i igramo kviz. Svi učestvuju!

Da li ste spremni da otkrijete istinu? 🕵️🔍

Plan za Danas

Ko je s druge strane ekrana: Otkrivanje istine

Dio A: Maske

Razumijevanje da internet profili mogu biti maske koje skrivaju stvarni identitet osobe.

Dio A: Profili

Kako razlikovati stvarne od lažnih profila i prepoznati prve znakove upozorenja.

Dio B: Catfishing

Analiza catfishing napada, manipulativnih taktika i psihologije iza lažnih identiteta.

Dio B: Istraga

Praktična upotreba Reverse Image Search alata za provjeru autentičnosti slika i profila.

Od prepoznavanja maski do digitalne istrage!

MOTIVACIJA

Zašto je ovo važno?

Internet je pun novih ljudi, ali nisu svi onakvi kakvim se predstavljaju. Znanje je tvoja najbolja odbrana.

Maske Online

Na internetu je lako sakriti pravi identitet. "Prijatelj" iz igre ili "fan" može nositi masku. Ne znamo uvek ko je s druge strane ekrana.

Izazovi 2026

Lažni profili postaju sve uvjerljiviji i sofisticiraniji. Uz nove tehnologije, teže je prepoznati prevaru samo na prvi pogled.

Znanje = Zaštita

Kada naučiš prepoznati "crvene zastavice" i koristiš prave alate, postaješ detektiv koji se sigurno kreće digitalnim svjetom.

Ne želimo te uplašiti, već pripremiti. Oprez je tvoja supermoć! 🧑‍💻

PRVA GRUPA (9-11 GOD)

DIO A:

Maske i profili

Učimo prepoznati lažne profile, čuvamo svoje tajne i
tražimo pomoć odraslih! 🤞🎭🕵️

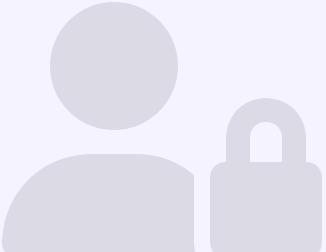
Ko je iza maske?

Lažni Profili

Pomoć i Podrška

ANALOGIJA

Internet je kao Maskenbal

Svako može staviti masku

Bilo ko može napraviti profil sa lažnim imenom, slikom i godinama. Lako je pretvarati se.

Lijepa maska, nepoznato lice

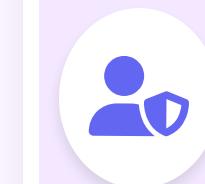
Slatka slika profila ili ljubazne riječi mogu biti samo "maska" koja krije loše namjere.

Ne vidiš ko je ispod

Dok ne "skineš masku" (provjeriš profil kod odraslih), ne znaš ko se zapravo krije iza ekrana.

• KO JE TO?

Ko su stranci online?

Čak i ako izgledaju poznato ili zabavno, ne znamo ko je stvarno iza ekrana.

Prijatelj od prijatelja

Osoba koju ne znaš lično, ali je "dodata" kod tvog druga. I dalje je nepoznata osoba.

Neko iz igre

Igrate zajedno svaki dan, ali ne znaš ko stvarno sjedi za tastaturom s druge strane.

Influenser

Poznata osoba koju pratiš. Oni ne znaju tebe lično i to je jednosmjerna veza.

Bot račun

Kompjuterski program koji se pretvara da je osoba kako bi te prevario ili poslao link.

Stvarni Profil vs Lažni Profil

Kako prepoznati ko je pravi prijatelj, a ko nosi masku?

Stvarni Profil

Pravi ljudi, stvarni život

- Normalne slike (nisu savršene)

- Objave kroz duže vrijeme

ZNACI SIGURNOSTI

- ✓ Ima zajedničke prijatelje sa tobom.
- ✓ Označen/a je na slikama drugih ljudi.
- ✓ Komentari djeluju kao pravi razgovori.

VS

Lažni Profil

Skrivene namjere i maske

- Savršene slike (kao modeli)

- Odmah traži tajne poruke

CRVENE ZASTAVICE

- ⚠ Malo objava, profil napravljen nedavno.
- ⚠ Nema označenih slika sa prijateljima.
- ⚠ Previše komplimenata nepoznatoj osobi.

Savjet: Ako profil izgleda previše savršeno da bi bio stvaran, vjerovatno je lažan!

Priča: "Novi Prijatelj"

Marko je upoznao nekoga ko je djelovao super u igri i stalno ga hvalio. Ali, da li je sve bilo onako kako izgleda?

MASKA: LJUBAZNOST

Komplimenti i DM

U toku igre

“ “Ti si pro igrac!”

Nepoznati igrač "ProGamer2026" je počeo slati Marku puno pohvala: "Najbolji si! Niko ne igra kao ti."

Ubrzo nakon toga je napisao: "Hajde da predemo na privatni chat (DM) da ti otkrijem tajne trikove za pobjedu."

CRVENA ZASTAVICA

Čudan Zahtjev

U privatnim porukama

Traži previše

Čim su prešli u privatne poruke, ton se promijenio. "Prijatelj" je odmah tražio:

- "Pošalji mi svoju sliku da vidim s kim igram."
- "Gdje živiš? Imam poklon za tebe."

 Lekcija: Pravi prijatelj ne traži tvoju sliku ni adresu odmah!

Crvene zastavice

Kako prepoznati da neko nosi "masku" i da nije onaj za koga se predstavlja?
Ovo su glavni znaci upozorenja.

Vjeruj svom osjećaju!

"Ako ti se čini čudno ili neprijatno,
vjerovatno nešto nije u redu."

Prebrzo traži bliskost

Nepoznata osoba te odmah zove "najboljim prijateljem", daje ti puno komplimenata ili govori da si poseban/na iako se tek upoznajete.

Insistira na tajnosti

Gовори ти: "Ово је наша мала тајна", "Немој рећи родитељима" или тражи да brišeš poruke и историју разговора.

Šalje sumnjive linkove

Šalje ti linkove за "besplatne igrice", "nagrade" ili "zabavne kvizove" на које мораš одмах kliknuti (често воде до вируса).

Nudi poklone za informacije

Obećava skinove, Robux-e ili novac, ali zauzvrat traži tvoju sliku, adresu stanovanja ili broj telefona.

Kako Provjeriti Profil?

4 koraka internet detektiva prije nego prihvatiš zahtjev...

PROTOKOL PROVJERE NEPOZNATIH OSOBA:

1. Sadržaj

Ima li samo par savršenih slika?
Da li je profil napravljen juče?

[Analiziraj](#)

2. Prijatelji

Ima li zajedničkih prijatelja koje
stvarno poznaješ iz škole ili
ulice?

[Provjeri](#)

3. Pitaj Odrasle

Pokaži profil roditeljima. Dva
para očiju vide bolje nego jedan!

[Konsultuj](#)

4. Blokiraj

Ako ti je bilo šta sumnjivo ili
nelagodno – odmah stisni
BLOCK.

[Zaštiti se](#)

DETEKTIVSKI SAVJET

Pravi prijatelji ne kriju ko su. Ako neko traži da čuvaš tajnu o vašem dopisivanju – **PALI ALARM!**

Ne dijelimo osjetljive informacije

Ovi podaci su tvoje blago. Čuvaj ih samo za sebe i svoje roditelje, jer nikad ne znaš ko je s druge strane.

Kućna Adresa

Gdje živiš je privatna stvar. Nikad ne šalji adresu strancima u igri.

Ime Škole

Tvoja škola i razred pomažu strancima da te pronadu. Čuvaj to!

Broj Telefona

Tvoj broj služi za porodicu i stvarne prijatelje, ne za čavrljanje online.

Privatne Slike

Fotke u pidžami, kupaćem ili s ličnim dokumentima nisu za internet.

Trenutna Lokacija

Ne označavaj gdje se tačno nalaziš u realnom vremenu.

Šifre i Kodovi

Ključevi tvog naloga ne smiju se dijeliti nikada, čak ni 'adminima'.

Poruke od Stranaca

Šta uraditi kada dobiješ poruku od nepoznate osobe?

Rizično

Nikada ne radi ovo!

AKO TI PIŠU:

💬 "Ćao! Pošalji mi svoju sliku..."

🎁 "Imam poklon za tebe, daj mi adresu..."

ZAŠTO JE OPASNO?

- **Odgovarati** na poruke nepoznatih.
- **Slati slike** ili video zapise.
- Prelaziti na "tajni" chat.

VS

Sigurno

Tvoj štit od stranaca

URADI OVO ODMAH:

🚫 **BLOKIRAJ**

🚩 **PRIJAVI**

PRAVILA SIGURNOSTI:

- **Ignoriši** poruku (ne odgovaraj).
- **Blokiraj** profil odmah.
- Pokaži poruku odrasloj osobi.

Savjet: Ako ti neko traži da čuvaš "tajnu" od roditelja, to je najveća crvena zastavica!

Slučaj: "Osvojio si nagradu!"

Marko je igrao igricu kada mu je iskočila šarena poruka. Pisalo je da je sretni dobitnik najnovijeg telefona. Zvučalo je sjajno, ali...

Veliki dobitak?

Pop-up poruka

Šta poruka kaže

"Čestitamo! Osvojio si iPhone 16!"

"Da bi preuzeo nagradu, samo nam pošalji svoje ime, adresu, ime roditelja i broj njihove kreditne kartice za poštarinu."

Marko je bio uzbudjen i htio je odmah da ukuca podatke.

Traže podatke

Stvarna opasnost

Nema nagrade

Prave nagrade nikada ne traže tvoje privatne podatke preko chata ili sumnjivih linkova.

Prevaranti koriste "nagrade" da ukradu identitet ili novac tvojih roditelja. Telefon nikada neće stići, ali problemi hoće.

Lekcija: Ako zvuči previše dobro da bi bilo istinito – laž je!

SIGURNI KORACI

Šta kad se osjećaš čudno?

Ako dobiješ poruku koja te plaši, zbunjuje ili čini da se osjećaš neprijatno, odmah preduzmi ova 4 važna koraka.

Napravi Screenshot

Odmah slikaj ekran! To je tvoj dokaz šta se desilo i šta je tačno napisano, čak i ako ta osoba kasnije obriše poruke.

#Dokaz

#SlikajOdmah

Blokiraj i Prijavi

Ne odgovaraj na uvrede ili zahtjeve! Pronađi dugme **Block** i **Report**. Tako im oduzimaš moć da ti ponovo pišu.

#Stop

#Blokiraj

Razgovaraj sa Odraslima

Pokaži poruke roditeljima, nastavniku ili osobi kojoj vjeruješ. Nisi kriv/a za tuđe ponašanje i ne moraš ovo rješavati sam/a.

#Povjerenje

#NisiSam

Sačuvaj Dokaze

Ne briši čet dok odrasla osoba ne vidi. Screenshotove sačuvaj na sigurno mjesto u galeriji telefona kao "materijal za prijavu".

#Arhiva

#Sigurnost

Zlatno pravilo: Ako ti neko traži da čuvaš "našu malu tajnu" od roditelja, to je uvijek **CRVENA ZASTAVICA!**

Crvene zastavice u IGRAMA

Igre su za zabavu, ali pazi na ove znakove upozorenja kada četaš sa nepoznatim igračima:

Važno pravilo:

"Ako se osjećaš čudno ili nelagodno,
odmah blokiraj i prijavi!"

Traži tvoju lokaciju

Pita te u kojem gradu živiš, u koju školu ideš ili traži da uključiš lokaciju na telefonu. To su privatni podaci!

Predlaže "tajne razgovore"

Kaže "ovo je naša mala tajna" ili "nemoj reći roditeljima". Svaka tajna od roditelja je znak opasnosti.

Želi preći na drugu aplikaciju

Nagovara te da napustite igru i predete na Instagram, Snapchat ili WhatsApp gdje nema moderatora i pravila.

Vrijedja kad kažeš "NE"

Ako odbiješ zahtjev, postaje ljut/a, naziva te ružnim imenima ili prijeti da će ti uništiti igru. Prvi prijatelji poštuju "ne".

Manipulacija vs Siguran Odgovor

Kako prepoznati trikove i reagovati na pravi način?

Manipulacija

Taktike pritiska i tajni

ŠTA ONI KAŽU:

"Ovo je samo naša tajna..."

"Ako me voliš, poslaćeš..."

KAKO PREPOZNATI?

- Traže da kriješ stvari od roditelja.
- Izazivaju osjećaj krivice ili straha.
- Prave pritisak da reaguješ odmah.

VS

Siguran Odgovor

Tvoja supermoć zaštite

ŠTA TI RADIŠ:

Kažeš "NE"

Blokiraj + Prijavi + Kaži

ZAŠTO OVO RADI?

- Prekidaš manipulaciju odmah.
- Štitiš sebe od daljeg uznemiravanja.
- Odrasli ti mogu pomoći da riješiš problem.

Zapamti: Nikad nije tvoja krivica ako te neko uznemirava. Uvijek potraži pomoć!

Slučaj: Lažni "trener"

Marko voli online igre, ali je naučio važnu lekciju kada mu je nepoznata osoba ponudila "pomoć" da brže napreduje.

Primamljiva ponuda

Chat u igri

» "ProGamer99" piše:

"Hej, vidim da se mučiš sa tim nivoom. Ja sam profesionalni trener. Mogu ti ubaciti besplatne skinove i preći nivo za tebe."

"Samo mi daj svoju lozinku i email na 5 minuta."

Prijava i Blok

Markova odluka

💡 Marko zna pravila

Marko se sjetio: "Admini i pravi treneri nikad ne traže tvoju lozinku."

📷 Uslikao je poruke (Screenshot).

🚫 Blokirao je korisnika odmah.

🚩 Prijavio profil podršci igre.

🏆 Nalog sačuvan! Prevarant je banovan.

PRAVILNA REAKCIJA

Ključne Pouke O Maskama

Kako ostati siguran kada ne znamo ko je s druge strane ekrana.

1. Ne Žuri s Povjerenjem

Online prijateljstva trebaju vrijeme. Maska može sakriti prave namjere. Strpljenje je tvoj najbolji detektiv.

2. Ne Dijeli Info

Tvoja adresa, škola, broj telefona i privatne slike su tvoje blago. Ne daj ga strancima, ma koliko bili "cool".

3. Blokiraj i Pitaj

Ako se osjećaš čudno, to je znak! Odmah blokiraj osobu i razgovaraj sa odraslošću osobom kojoj vjeruješ.

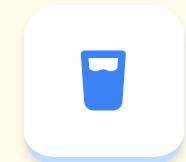

Kratki Odmor

Pauza za prvu grupu – Napuni baterije!

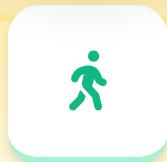
5

MINUTA

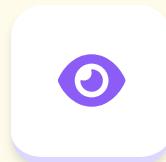
Hidratacija

Popij čašu vode

Istezanje

Protegni noge

Pauza za oči

Gledaj u daljinu

Slijedi: Quizizz kviz o maskama i lažnim profilima!

PROVJERA ZNANJA DIO A

Quizizz Kviz

Pokaži šta znaš o lažnim profilima i crvenim zastavicama!

1

Prepremili uredaj

Uzmi svoj telefon ili tablet

2

Otvori quizizz.com/join

Ili jednostavno skeniraj QR kod

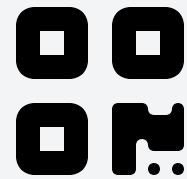
3

Unesi kod i ime

Tvoja tajna šifra za ulaz u igru!

Skeniraj Kod

Otvori kameru na telefonu

GAME CODE

A dashed blue rectangular box is provided for users to enter the game code. It consists of a top row with four short horizontal dashes and a bottom row with five short horizontal dashes.

Unesite ovaj kod na quizizz.com/join

Vrijeme za Razgovor

Podijelite svoja iskustva o strancima i sigurnosti online

Crvene Zastavice

Šta ti je prvo sumnjivo kod novih prijatelja online? Da li je to traženje slika, tajni razgovori ili previše komplimenata?

Čudne Poruke

Šta radiš kad dobiješ poruku od koje ti je neprijatno? Da li odgovaraš, ignorišeš ili odmah blokiraš i prijavljuješ?

Pomoć Prijatelju

Kako bi upozorio/la prijatelja/icu da možda priča sa lažnim profilom? Kome bi se zajedno obratili za pomoć?

Podignite ruku ako ste ikada koristili opciju "Blokiraj"!

Maske i Sigurnost

Zapamti: Na internetu nije uvijek sve onako kako izgleda.

Maske kriju identitet

Profilna slika može biti lažna. Ljubazne riječi ne znače da je neko stvarno prijatelj. Ne znamo ko je s druge strane ekrana.

Pravila su jednostavna

Tvoja sigurnost je najvažnija. Ne dijeli adresu, školu ili privatne slike. Ako neko traži tajne, reci NE.

Pitaj odrasle

Ako se osjećaš čudno ili nelagodno, odmah blokiraj osobu i razgovaraj sa roditeljima ili nastavnicima.

DRUGA GRUPA (12-15 GOD)

DIO B:

Istraga i zaštita

Razotkrivamo **catfishing**, koristimo **OSINT** alate i učimo
kako prepoznati ko se stvarno krije iza ekrana! 🕵️🚫

OSINT Istraga

Catfishing

Sigurna Zona

Dobrodošli!

Danas postajemo digitalni detektivi i učimo naprednu zaštitu.

Razumijevanje Napada

Analiziramo šta je catfishing i kako manipulatori grade lažno povjerenje.

Reverse Image Search

Učimo praktičnu tehniku (OSINT) da otkrijemo odakle stvarno dolazi nečija slika.

Grooming Signali

Prepoznajemo opasne faze manipulacije i "crvene zastavice" u porukama.

Sigurna Reakcija

Rješavamo etičke dileme: kako blokirati i prijaviti bez rizične konfrontacije.

Kako Radi Catfishing?

Razumijevanje 4 faze napada online predatora

PROCES MANIPULACIJE:

1. Lažni Identitet

Napadač krade tvoje fotografije i kreira savršen, privlačan profil da te namami.

"Perfect Profile"

2. Povjerenje

Daje komplimente, "razumije te" bolje od drugih i gradi osjećaj bliskosti.

"Best Friend"

3. Informacije

Traži privatne slike, video ili tajne informacije koje može iskoristiti.

Prikupljanje dokaza

4. Manipulacija

Koristi tvoje tajne za ucjenu, pritisak ili kontrolu tvog ponašanja.

Zamka

CRVENA ZONA

Catfishing nije ljubav ili prijateljstvo – to je **igra moći**. Ako osjetiš pritisak, prekini komunikaciju odmah!

LAŽNI PROFILI I CATFISHING

GLAVNA VIJEST

40% RAST AI PROFILA

INVAZIJA LAŽNIH "AI INFLUENSERA" NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Hiljade tinejdžera nasjelo je na prevare profila koji koriste **AI generisane slike** savršenog života. Ovi "influenseri" promovišu lažne nagradne igre kako bi ukrali podatke pratileaca.

Viralna Prevara

SOCIAL MEDIA WATCH

Aktuelni izvještaji o porastu lažnih influensera, prevarama u video igramu i manipulacijama putem privatnih poruka (DM).

GAMING ALERT

Roblox & Fortnite

LAŽNI "PRO-GAMERI" I TRENERI

Prevaranti se u igramu predstavljaju kao poznati streameri ili treneri, nudeći besplatno "boostovanje" ranka ili rijetke skinove u zamjenu za **login podatke** mladih igrača.

GAMING SECURITY REPORT

MANIPULACIJA

Privatne Poruke

OPASNOST VREBA U DM-OVIMA

Analiza pokazuje porast **Grooming** taktika gdje nepoznate osobe grade lažno povjerenje mjesecima putem privatnih poruka (DM) prije nego zatraže neprikladan sadržaj ili novac.

ONLINE SAFETY MONITOR

Trendovi Online Sigurnosti

Izvještaj o navikama i rizicima za 2026. godinu.

40% Komunikacija

Čak **40% djece** je u protekloj godini aktivno komuniciralo sa nepoznatim osobama (strancima) putem igara ili društvenih mreža.

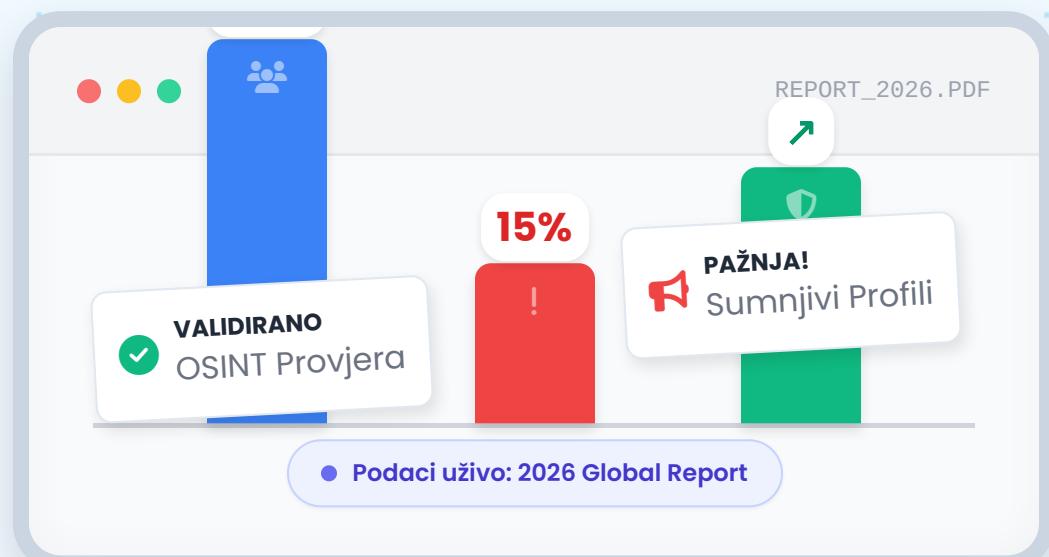
15% Sumnjičivi Zahtjevi

Alarmantan podatak: **15% mladih** je dobilo sumnjičive zahtjeve za slanje privatnih slika, lokacije ili ličnih podataka.

Rast Alata Provjere

Pozitivan trend: Sve više mladih koristi *Reverse Image Search* i sigurnosne postavke za provjeru sumnjičivih profila.

Alati za provjeru identiteta

Tvoj digitalni detektivski set. Prije nego što pokloniš povjerenje, upotrijebi ove alate da otkriješ ko je stvarno s druge strane ekrana.

Reverse Image Search

Otkriva da li je profilna slika ukradena sa interneta ili pripada stvarnoj osobi.

Starost Profila

Profil kreiran juče sa hiljadama pratilaca?
Velika crvena zastavica.

Zajednički Prijatelji

Imaš li povjerenja u ljudе koji vas povezuju?
Provjeri s njima direktno.

Google Lens / TinEye

Besplatni alati koji ti pomažu da nađeš originalni izvor bilo koje fotografije.

Analiza Sadržaja

Botovi često objavljaju puno u kratkom roku.
Provjeri datume i logiku objava.

Video Potvrda

Odbijanje video poziva ili "pokvarena kamera"
je najčešći znak lažnog profila.

Reverse Image Search | Obrnuta pretraga

Detektuj lažne profile u 3 koraka

- Učitaj sliku**
Otvori **Google Lens** ili **TinEye** i klikni na ikonu kamere da učitaš sliku profila.
- Analiziraj rezultate**
Pogledaj gdje se ta slika još pojavljuje na internetu. Da li je na stock sajtovima?
- Djeluj odmah**
Ako nađeš sliku na drugim mjestima pod drugim imenom -> **BLOKIRAJ**.

1 images.google.com

Analiziram sliku...

PROFIL KOJI PROVJERAVAMO
 marko_cool_2010
"Samo tvoj prijatelj iz škole"

2 Rezultati pretrage (3)

High Risk

StockPhoto.com 100% Match
Portrait of smiling young man outdoor
Image ID: #993821 • Free Stock

ModelAgency.uk 98% Match
Teen Model Casting Call 2024

3 DETEKTOVAN LAŽNI IDENTITET
Slika je preuzeta sa interneta.

Koraci za Provjeru Profila

Detektivska analiza u 4 faze prije prihvatanja zahtjeva

PROTOKOL ISTRAGE:

1. Analiza Fotki

Da li su slike previše savršene?
Ima li samo jedna slika? Koristi
Reverse Image Search.

Kvalitet & Uzorak

2. Opis i Istorija

Kada je profil napravljen? Da li je
"nov"? Da li opis i objave imaju
logičan slijed?

Vremenska linija

3. Interakcije

Ko komentariše? Da li su to
stvarni ljudi ili botovi? Imaš li
zajedničkih prijatelja?

Realni ljudi?

4. Siguran Zaključak

Ako je išta sumnjivo ili osjećaš
pritisak: Ne rizikuj. Blokiraj i prijavi
odmah.

SUMNJA = BLOK

PRAVILO ISTRAGE

Nikada ne ulazi u raspravu sa lažnim profilom. Tvoj cilj je zaštita, a ne dokazivanje istine.

Faze Manipulacije: Grooming

Kako predator gradi lažno povjerenje prije napada – prepoznaj obrazac.

CIKLUS MANIPULACIJE:

1. Prijateljstvo

Lažira zajednička interesovanja, dijeli komplimente i gradi osjećaj "savršenog razumijevanja".

"Love Bombing"

2. Tajna

Traži da vaši razgovori ostanu tajna. "Ovo je samo naše", "Roditelji te ne razumiju kao ja".

Posebna Veza

3. Izolacija

Okreće te protiv porodice i prijatelja kako bi postao tvoja jedina prava podrška.

Odvajanje

4. Pritisak

Traži privatne slike, video pozive ili susret. Počinje ucjena ili prijetnje ako odbiješ.

Iskorištavanje

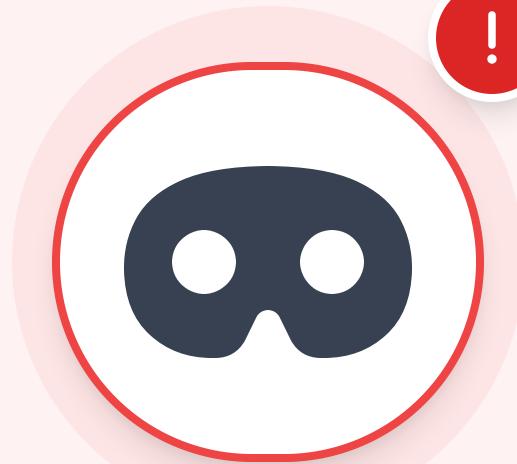
CRVENA ZASTAVICA - ALARM

Ako ti neko online kaže "Ovo je naša tajna" ili "Ne govori roditeljima" – to je **odmah znak za uzbunu!** Prijavi to odrasloj osobi.

Grooming Crvene Zastavice

Manipulatori (groomeri) koriste specifične taktike da zadobiju tvoje povjerenje. Ako prepoznaš ove znakove, odmah prekini komunikaciju!

Zlatno pravilo:

"Ako ti neko kaže 'ovo je naša tajna', to je najveći znak za uzbunu!"

Zahtjev za tajnošću

Insistira da nikome ne govorиш o vašem razgovoru. Koristi fraze poput "roditelji ne bi razumjeli" ili "ovo je samo naše". Cilj je da te izoluje.

Neprimjerena pitanja

Postavlja pitanja o tvom tijelu, privatnim dijelovima ili razvoju koja ti stvaraju nelagodu. Često počinje kao "briga" ili "kompliment".

Pritisak za slike

Traži da pošalješ svoje slike ili video snimke. Može nuditi poklone, novac (Robux/V-Bucks) ili prijetiti ako odbiješ.

Nestajuće poruke

Predlaže prelazak na aplikacije gdje se poruke automatski brišu (Snapchat, Telegram Secret Chat) kako ne bi ostali dokazi o razgovoru.

Slučajevi 2026: Prepoznaj i Reaguj

Analiza stvarnih pokušaja manipulacije identitetom i ispravna reakcija zajednice.

Lažna Škola INSTAGRAM/TIKTOK

⚠️ Taktika: Autoritet

Profil "Gimnazija_News_Official" je počeo pratiti učenike. U opisu piše "Zvanični profil".

Šalje DM: "Treba nam tvoja slika sa ekskurzije za sajt škole. Pošalji odmah!"

Q Crvena zastavica: Škola nikad ne traži slike preko DM-a nezvaničnog profila.

Fan Stranica DIREKTNA PORUKA

🎁 Taktika: Nagrada

Fan page poznatog YouTubera šalje poruku: "Čestitam! Osvojio si VIP ulaznice za meet-up!"

Zatim slijedi pritisak: "Da potvrđiš identitet, slikaj mi svoju ličnu kartu i pošalji adresu. Imаш 10 minuta!"

Q Crvena zastavica: Hitnost + traženje ličnih dokumenata.

Zajednička Prijava REAKCIJA

✅ Taktika: Timski rad

Učenici nisu odgovorili. Umjesto toga, napravili su **screenshot** poruka.

Koristili su opciju **Report (Prijavi)** na platformi i odmah obavijestili školskog psihologa. Oba lažna profila su ugašena u roku od 2 sata.

💡 Lekcija: Ne bori se sam/a. Prijavi i blokiraj zajedno s drugima.

KONTEKST

Otkrio/la si da je profil s kojim se dopisuješ lažan (catfish). Osjećaš se prevareno i ljutito. Prvi impuls je da im napišeš sve što misliš.

IMPULS:

"Želim ih raskrinkati odmah!"

DVIJE REAKCIJE

NAPAD (Konfrontacija)

Svađanje, traženje priznanja, prijetnje razotkrivanjem.

ODBRANA (Ignorisanje)

Tiho blokiranje, prijava platformi, čuvanje dokaza.

ZA I PROTIV SUKOBA

:: Da li rasprava donosi rješenje? ::

ARGUMENT "ZA"

Osjećaj Pravde

Imaš osjećaj da si pobijedio/la jer si im rekao/la istinu u lice. Trenutno olakšanje.

REALNOST:

Zadovoljstvo traje kratko.

RIZIK 1

Nova Manipulacija

Oni su profesionalni lažovi. Mogu glumiti žrtvu, plakati ili te optužiti da si lud/a, tjerajući te da sumnjaš.

OPASNOST:

Uvlače te dublje u igru.

RIZIK 2

Više Informacija

Svaka tvoja ljuta poruka im daje info o tvom stilu govora, emocijama i vremenu kad si online.

GREŠKA:

Hraniš trola pažnjom.

SIGURNO RJEŠENJE

Tiha Eliminacija

1. Screenshot (dokaz).
2. Blokiraj (prekini kontakt).
3. Prijavi (zaštiti druge).

EFEKAT:

Oduzimaš im moć bez riječi.

Rizično vs Bezbjedno

Kako pravilno reagovati kada otkriješ lažni profil ili manipulaciju?

Rizična Reakcija

Eskalacija problema

POGREŠNI POTEZI:

RASPRAVA U CHATU

SLANJE DOKAZA

ZAŠTO JE OPASNO?

- Ulazak u svađu daje manipulatoru pažnju koju želi.
- Slanje dodatnih info za "odbranu" te više izlaže.
- Prijetnje ("Znam ko si") mogu biti opasne za tebe.

VS

Sigurna Reakcija

Zaštita i dokazi

PRAVI POTEZI:

SCREENSHOT DOKAZA

BLOKIRAJ & PRIJAVI

ZAŠTO JE SIGURNO?

- **Screenshot** čuva dokaze čak i ako ih oni obrišu.
- **Blok/Prijava** odmah prekida kontakt i štiti druge.
- **Razgovor** s odrasлом osobom skida teret s tebe.

Pro Tip: Nikada ne briši poruke prije nego što napraviš screenshot – to je tvoj dokaz!

Alati i Postavke Zaštite

Tvoj digitalni oklop. Iskoristi ove četiri ključne funkcije da preuzmeš kontrolu nad tim ko može da te kontaktira i šta vidi.

Privatni Profil

Ograniči pristup svom sadržaju. Kada si "zaključan/a", samo ljudi kojima ti odobriš zahtjev mogu vidjeti tvoje slike, storije i objave.

#SamoPrijatelji #Privatnost

Filtri Poruka (DM)

Uključi "Hidden Requests". Ovo automatski sakriva poruke od stranaca i filtrira one koje sadrže uvredljive riječi u poseban folder.

#BezSpama #ČistInbox

Sigurnosni Centri

Poseban dio u postavkama (npr. Instagram Safety Center) gdje možeš vidjeti prijavljene uređaje, uključiti 2FA i naučiti o zaštiti.

#Kontrola #Postavke

Prijava (Report)

Vidiš lažni profil ili sumnjivu poruku? Klikni na tri tačkice i prijavи (Report). To je anonimno i pomaže platformi da ukloni predatore.

#Akcija #Blokiraj

Pro Tip: Jednom u 3 mjeseca uradi "Privacy Checkup" na svim svojim mrežama. Provjeri ko te prati i šta dijeliš!

Botovi i Deepfake profili

Kako prepoznati automatizovane skripte i lažne identitete generisane vještačkom inteligencijom.

Ponovljeni komentari

Botovi ostavljaju identične poruke ("Nice pic!", "Follow me") na stotine različitih profila u kratkom roku.

Neuskladeni detalji

Na AI slikama nakit može biti iskrivljen, naočare asimetrične, ili odjeća prelazi u kožu.

Nelogične poruke

Odgovori nemaju smisla u kontekstu. Bot često ne razumije sarkazam ili specifična pitanja.

Čudne oči i zubi

Zjenice nisu savršeno okrugle ("hexagonal pupils"), a zubi mogu izgledati kao jedna masa.

Savršene fotke

AI lica su često previše simetrična, koža je neprirodno glatka, a pozadina mutna ili apstraktna.

Istorijski profili

Kreiran nedavno, prati hiljade ljudi, a ima nula ili samo jednu generičku objavu.

Istraga i Zaštita

Tri ključna koraka za prepoznavanje i zaustavljanje online predatora.

1. Catfishing je Maska

To je lažni identitet stvoren za manipulaciju. Ako je profil "previše savršen" ili izbjegava video poziv, to je crvena zastavica.

2. Provjeri Sliku

Ne raspravljaj se. Koristi **Reverse Image Search**. Ako nađeš istu sliku pod drugim imenom, znaš da je prevara.

3. Blok i Prijava

Tvoja sigurnost je prioritet. Napravi screenshot kao dokaz, blokiraj profil, prijavi platformi i obavijesti odraslu osobu.

PRETNJA

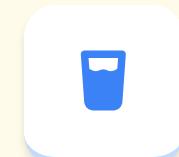

Kratki Odmor

Pauza za drugu grupu – Osvježi misli!

5

MINUTA

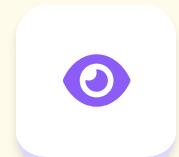
Hidratacija

Popij čašu vode

Razgibavanje

Protegni se malo

Pauza za oči

Odmori pogled od ekrana

Slijedi: Quizizz o lažnim profilima i sigurnosti!

PROVJERA ZNANJA DIO B

Quizizz Kviz

Pokaži šta znaš o catfishing-u, groomingu i crvenim zastavicama!

1 Pripremi uređaj

Koristi telefon ili tablet

2 Skeniraj ili posjeti

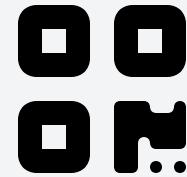
quizizz.com/join ili QR kod

3 Budi detektiv

Unesi kod i pokaži svoje OSINT vještine!

Skeniraj Kod

Uđi u igru i testiraj znanje

GAME CODE

Čekamo te u lobby-u!

MINI-CHALLENGE: OSINT

:: 3 MINUTA ISTRAGE ::

TAJMER MISIJE

03:00

CILJ MISIJE

Pred tobom je "probna slika" sumnjivog profila.
Tvoj zadatak je da otkriješ da li je slika originalna
ili ukradena sa interneta.

METODA:

**Reverse Image Search (Obrnuta
pretraga)**

POTREBNI ALATI

G Google Lens / Images

Q TinEye

PROTOKOL ISTRAGE

:: Slijedi korake i zapiši nalaz ::

KORAK 1

Preuzmi Sliku

Sačuvaj testnu sliku na svoj uređaj ili kopiraj
njen URL link.

KORAK 2

Pokreni Pretragu

Otvori Google Images (ikona kamere) ili
TinEye i učitaj sliku.

KORAK 3

Analiza Rezultata

Da li se slika pojavljuje na drugim sajtovima?
Koji je najstariji datum?

TRAŽI: Stock photo sajtove, druga
imena.

KORAK 4

Zapiši Nalaz

Zaključak: **LAŽAN** (ukradena slika) ili
NEPOZNAT (nema rezultata).

Vrijeme za Akciju

Analiza misije i konkretni koraci za zaštitu

Ključno Otkriće

Šta ti je bilo najkorisnije danas?
Da li je to *reverse image search*,
prepoznavanje grooming-a ili
catfishing taktike?

Moj Plan Danas

Koji **konkretan korak** ćeš uraditi
odmah? Provjera followera,
zaključavanje profila ili brisanje
sumnjivih poruka?

Podrška Timu

Kako bi reagovao/la da vidiš
prijatelja/icu u kontaktu sa
lažnim profilom? Koji je
najsigurniji način da pomogneš?

Ko želi podijeliti svoj prvi "detektivski" potez?

DODATNI IZAZOV

:: 3-MINUTNA OSINT ISTRAGA ::

STATUS MISIJE

AKTIVNA

CILJ MISIJE

Tvoj zadatak je da primjeniš digitalne detektivske vještine (OSINT) kako bi provjerio/la autentičnost jedne slike sa interneta.

ALATI ZA RAD:

[Google Lens](#) / [TinEye](#) / [Yandex](#)

OGRANIČENJE

3 MINUTA

Brzina i preciznost su ključne. Pronađi dokaze prije isteka vremena.

NAGRADA

Titula "Digitalni Detektiv" i OSINT bedž.

PROTOKOL ISTRAGE

:: Prati korake za validaciju ::

Izbor Mete

KORAK 1

Pronađi sliku javne osobe, viralnu vijest ili popularan "meme" koji kruži mrežama.

AKCIJA:

[Screenshot ili kopiraj URL.](#)

Obrnuta Pretraga

KORAK 2

Ubaci sliku u Google Lens ili TinEye. Pogledaj gdje se sve pojavljuje.

METODA:

[Reverse Image Search.](#)

2 Znaka Istine

KORAK 3

Pronađi: 1) Originalni datum objave (najstariji rezultat). 2) Pouzdan izvor (verified portal/nalog).

DOKAZ:

[Datum + Izvor.](#)

Presuda

FINALE

Donosimo zaključak: Da li je slika PRAVA, LAŽNA (AI/Edit) ili IZVUČENA IZ KONTEKSTA?

REZULTAT:

[Istina ili Laž?](#)

STATISTIKE & TREND OV

ALARMANTNO

40%

DJECE KOMUNICIRAJU
SA STRANCIMA

INTERAKCIJE U GAMINGU I NA MREŽAMA

Skoro polovina ispitanih mladih priznaje redovnu komunikaciju sa nepoznatim osobama ("internet prijateljima") putem Discorda, Robloxa i Instagram DM-a, često bez znanja roditelja.

SOCIAL RISK MONITOR

Anketa učesnika

Ključni podaci o interakcijama mladih sa nepoznatim osobama online i usvajanju sigurnosnih alata u tekućoj godini.

Incident Report

GROOMING RIZIK

15% SUMNJIVIH ZAHTJEVA

Svako sedmo dijete primilo je eksplicitan zahtjev za slanje privatnih fotografija ili poziv na tajni sastanak uživo, što ukazuje na porast predatorskog ponašanja.

▲ ONLINE SAFETY ALERT

POZITIVAN TREND

Digitalna Pismenost

RAST UPOTREBE OSINT ALATA

Zabilježen je značajan **porast provjere profila**. Sve više mladih (60% rast u odnosu na 2025.) aktivno koristi Reverse Image Search prije prihvatanja zahtjeva.

CYBER AWARENESS INDEX

Resursi i Podrška

Ako naideš na lažni profil ili sumnjivu osobu, evo kako da reaguješ i kome da se obratiš za pomoć.

Prijava i Blokiranje

Prvi korak zaštite. Koristi opcije **Report** i **Block** na svakoj platformi (Instagram, TikTok, Discord) čim primjetiš lažni profil.

Centri za sigurnost

Tim za Podršku

Nisi sam/a! Obrati se **školskom psihologu/ici**, roditeljima ili pozovi anonimne linije ako se osjećaš ugroženo ili zbumjeno.

116 111 (Plavi telefon)

Vodiči za Roditelje

Edukativni materijali koji pomažu odraslima da razumiju šta su *catfishing* i *grooming*, i kako da te najbolje zaštite na internetu.

[Preuzmi PDF vodič](#)

Vodič za Predavača: Ko je s Druge Strane Ekrana 🤞

Ključne napomene za Temu 5: Catfishing, Lažni profili i OSINT

 Ukupno trajanje: 120 min (2 x 60 min)

Jezik i Ton

- ✓ **Ijekavica:** "dijeljenje", "obavještenje", "sigurnost".
- ✓ **Gender Neutral:** "Prijatelj/ica", "sagovornik/ca", "igrač/ica".
- 🛡 **Ton:** Oprezan ali ne paranoičan. Znatiželja + provjera.

Struktura Radionice

DIO A (Mlađi 9-11)

Prvih 60 min

- **Uvod (5')**: Analogija maske & ko su stranci.
- **Teorija (25')**: Lažni profili, Crvene zastavice, Pomoć.
- **Pauza (5')**: Odmor.
- **Kviz (25')**: Quizizz + Diskusija o sigurnosti.

DIO B (Stariji 12-15)

Drugih 60 min

- **Uvod (5')**: Catfishing definicija & statistika.
- **Teorija (25')**: Reverse Search Demo, Grooming faze.
- **Pauza (5')**: Odmor.
- **Kviz (25')**: Quizizz + Mini OSINT Challenge.

Ključni Koncepti

🎭 **Analogija (Dio A):** "Maske na karnevalu" – online svako može staviti masku. Ne vidimo pravo lice dok ne provjerimo.

🔍 **OSINT (Dio B):** "Digitalni detektiv" – koristimo alate (Reverse Image Search) da otkrijemo istinu.

🚫 **Etika:** "Ne konfrontiraj se." Cilj je zaštita (blokiranje), ne svađa sa sumnjivim profilom.

Tehnička Priprema

- Demo Slike:** Pripremi 2-3 stock slike za Reverse Search demo (neutralne).
- Quizizz:** Kodovi uneseni na slajdove 22 i 42.
- Provjeri radi li Google Lens/TinEye na projektoru.

Interakcija & Izazov

🎯 **Pitanje:** "Šta je 'Red Flag'?" (A: Zastava, B: Znak upozorenja, C: Igra).

💡 **Diskusija:** Kako pristojno odbiti zahtjev za sliku ili video poziv?

🎩 **Challenge:** Ko može naći originalni izvor meme-a koristeći sliku?